

30 maja 2022 roku mija sto lat działalności Towarzystwa Muzycznego w Bydgoszczy.

To cały wiek starań i zmagañ o jakość życia muzycznego Bydgoszczy. To lata aktywności zawodowej i pozazawodowej muzyków i wielu ludzi różnych profesji - inżynierów, lekarzy, prawników, rzemieślników, urzędników...

To epoka, w której pasjonaci sztuki muzycznej zaczęli od wspólnego muzykowania, walczyli o umuzykalnianie społeczeństwa, edukację najmłodszych, realizowali ambitne projekty artystyczne i popularyzatorskie, by podjąć się organizacji emblematycznej dziś dla miasta imprezy jaką jest Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny imienia Ignacego Jana Paderewskiego.

To im zawdzięczamy usilne starania o powstanie w Bydgoszczy orkiestry symfonicznej, bez nich nie powstałoby Studium Operowe stojące u podstaw dzisiejszej Opery Nova, inaczej toczyłby się losy wyższego szkolnictwa muzycznego...

Czas rozpocząć świętowanie tego, jakże ważnego dla naszego miasta, jubileuszu...

Pomysłodawcą założenia stowarzyszenia muzycznego był **Zygmunt Urbanyi**, muzyk i krytyk muzyczny. Jego powołanie przez grono muzyków i melomanów było wyrazem dążenia społeczeństwa polskiego do ożywienia i rozwoju życia muzycznego w Bydgoszczy po I wojnie światowej. Wśród elity dążącej do założenia Towarzystwa Muzycznego byli również: **Ludwik Regamey** - inżynier budowlany, muzyk z zamiłowania, **Idzi Świtła** - stomatolog oraz pierwszy Prezes Towarzystwa, a także ks. prof. Ignacy Cyraski, dr Jan Król oraz Dyrektor Jan Ruckgaber.

W 1925 roku pianista **Zygmunt Lisicki** organizuje Miejski Instytut Muzyczny, który po dwóch latach przeobraża się w Miejskie Konserwatorium Muzyczne. Kierowane przez Zdzisława, a później przez Irenę Jahnke, Konserwatorium osiągnęło bardzo wysoki poziom i stanowiło centrum życia muzycznego ówczesnej Bydgoszczy.

Na przestrzeni stu lat członkowie Towarzystwa Muzycznego znacznie przyczynili się do rozwoju kultury muzycznej Bydgoszczy i regionu, w tym do powstania ośrodków muzycznych w Bydgoszczy tj. Państwowy Zespół Szkół Muzycznych im. A. Rubinsteina, Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego, Filharmonia Pomorska im. I. J. Paderewskiego oraz Opera Nova.

W 1955 roku, na wniosek **Felicji Krysiwiczowej**, pedagoga śpiewu, Towarzystwo Muzyczne organizuje Studio Operowe, zaczątek sceny muzycznej. Po czterech latach działalności Studio zostaje przeobrażone w Teatr Muzyczny Opery i Operetki w Bydgoszczy. W 1960 roku bydgoski teatr muzyczny zostaje upaństwowiony. Równocześnie w tym samym roku Towarzystwo tworzy Studium Muzyczne w randze szkoły średniej i podyplomowej.

Dzięki staraniom tej samej artystki w 600. rocznicę urodzin Bydgoszczy powołano Pomorską Orkiestrę Symfoniczną Towarzystwa Muzycznego, która pod batutą dyrygentów A. Rezlera, M. Tomaszewskiego, O. Straszynskiego i E. Burego z powodzeniem występowała osiem sezonów w wielu miastach regionu. 1 stycznia 1953 roku przekształciła się w Państwową Filharmonię Pomorską. Pierwszym dyrektorem został **Andrzej Szwalbe**, animator kultury, prawnik po studiach w Toruniu.

Ósma dekada XX wieku przyniosła Towarzystwu upragnioną stałą siedzibę, przy ul. ks. Piotra Skargi 7, z 60 miejscową salą koncertową. Od tego momentu było i jest możliwe do tej pory, organizowanie koncertów, spotkań, odczytów, wystaw, festiwali, konkursów we własnej przestrzeni kulturalnej. W 1986 roku Towarzystwo Muzyczne przyjęło imię Ignacego Jana Paderewskiego i celem statutowym staje się dbanie o imię wielkiego Polaka, propagowanie Jego muzyki i idei.

Od lat 90. Towarzystwo przejęło organizację konkursu pianistycznego imienia Paderewskiego. Warto pamiętać, że I Ogólnopolski Konkurs Pianistyczny im. I. J. Paderewskiego odbył się w 1961 roku z inicjatywy pianisty **Henryka Sztopki** (ucznia Paderewskiego) i Dyrektora Filharmonii Andrzeja Szwalbego. Zwycięzcą został młody, dobrze zapowiadający się pianista **Jerzy Maksymiuk**. Po śmierci profesora Sztopki, konkurs zniknął z kalendarium kulturalnego Bydgoszczy, aż do reaktywacji w 1986 roku przez prof. Jerzego Sulikowskiego z Akademii Muzycznej, któremu pomagał **Henryk Martenka**, późniejszy wieloletni dyrektor konkursów.

Obecnie w skład zarządu Towarzystwa Muzycznego im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy w latach 2019-2022 wchodzi Prezes – Prof. Katarzyna Popowa-Zydroń, Wiceprezesa – Ryszard Kania, Henryk Martenka oraz Członkowie Zarządu – Mariusz Klimsiak, Jacek Szczepański i Janusz Rogalski.

W siedzibie Towarzystwa Muzycznego organizowane są koncerty, spotkania i wykłady poświęcone kulturze muzycznej. Najmłodszą międzynarodową inicjatywą Towarzystwa jest Paderewski Piano Academy, mistrzowska szkoła letnia dla pianistów z orkiestrą symfoniczną.

OBCHODY 100-lecia Towarzystwa Muzycznego im. Ignacego Jana Paderewskiego:

KONFERENCJA:

W dniach 23-26 czerwca 2022 Towarzystwo Muzyczne im. I. J. Paderewskiego będzie gospodarzem 66. Zgromadzenia Ogólnego Światowej Federacji Międzynarodowych Konkursów Muzycznych z siedzibą w Genewie.

Partnerzy Wydarzenia:

Miasto Bydgoszcz

Województwo Kujawsko – Pomorskie

KONCERT:

Koncert z okazji 100-lecia powstania Towarzystwa Muzycznego w Bydgoszczy
1922-2022

piątek, 24.06.2022, 19.00

Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego
ul. Andrzeja Szwalbego 6, 85-080 Bydgoszcz, Polska

Can Çakmur fortepian
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej
Paweł Kapuła dyrygent
Maciej Puto prowadzenie

Repertuar:

Franz Liszt – *II Koncert fortepianowy A-dur*

Antonin Dvořák – *VII Symfonia d-moll op. 70*

Występ solisty stanowi nagrodę pozaregulaminową Towarzystwa Muzycznego im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy dla laureata Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego w Hamamatsu w Japonii.

PUBLIKACJA:

Aleksandra Kłaput-Wiśniewska
LUDZIE Z DOBREGO TOWARZYSTWA

100 lat Towarzystwa Muzycznego im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy

Historia stu lat Towarzystwa Muzycznego w Bydgoszczy, pisana życiorysami osób zaangażowanych w funkcjonowanie ważnego w dziejach miasta stowarzyszenia. Praca ukazuje, jak idea rozwoju życia muzycznego Bydgoszczy stała się celem pozazawodowej aktywności nie tylko muzyków, ale także inżynierów, lekarzy, prawników, rzemieślników, urzędników, duchownych... Inteligencji tamtych lat.

Zaangażowanie czterech pokoleń członków Towarzystwa owocowało różnymi formami. Od wspólnego muzykowania, przez akcje umuzykalniania i edukację dzieci po ambitne projekty artystyczne i popularno-naukowe, aż po organizację wielkich przedsięwzięć jak międzynarodowy konkurs pianistyczny, wymagający nie tylko aktywistów, ale uformowanego środowiska. Z grona członków Towarzystwa płynęły pomysły stworzenia bydgoskiej orkiestry symfonicznej, antycypującej działalność Filharmonii Pomorskiej. Dzięki kreatywności liderów Towarzystwa powstało Studium Operowe, po latach owocującego profesjonalną operą. Powstało też Studium Muzyczne, punkt wyjścia dla nowoczesnego szkolnictwa muzycznego i zapowiedź powołanej w połowie lat 70. wyższej szkoły muzycznej, dzisiejszej Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego.

Towarzystwo Muzyczne w ciągu wieku było przestrzenią dla spotkań ludzi, zjednoczonych w upodobaniu do muzyki i uznających jej znaczenie dla kultury miasta. 6 listopada 1986 roku Towarzystwo przyjęło imię Ignacego Jana Paderewskiego. Praca Aleksandry Kłaput-Wiśniewskiej ukazuje w faktograficznym ujęciu, jak stowarzyszenie melomanów w ciągu stulecia stało się inspiratorem wyjątkowej, muzycznej pozycji Bydgoszczy w kraju i świecie.